

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України

◆ № 147 [397] ◆ Середа, 5 серпня 1992 року ◆

Ціна 1 крб.

Актуально

Ідеологія

вийшла з моди

Договір про дружбу між Болгарією й Росією терміном на десять років підписано під час офіційного візиту до Софії російського Президента Єльцина. З болгарською стороною документ своїм іменем скріпив президент Радоміра Радоміра. Болгарсько-російський договір замінив угоду, прийняту ще 1967 року тодішніми керівниками Брежнєвим і Хрущовим. Суттєва деталь: підписаний документ позбавлений будь-яких ідеологічних догм.

У Цхинвалі

все спокійно

Інформація про погіршення обстановки продовжує надходити із зони Цхинвалі, де дислоковані збройні сили Грузії, Росії й Осетії. За зведеннями Міністерства безпеки Північної Осетії, останні дії доби супротивні сторони не порушували умов перемир'я. До південноосетинського адміністративного центру із Баднїквані по транскавказькій дорозі прибула велика колона автомашин з продуктами харчування, медикаментами і товарами першої необхідності.

Потрібен

третейський

миротворець

Направити до Молдови місію ООН для спостереження за виконанням Угоди про принципи припинення вогню в Придністров'ї — з таким проханням до генерального секретаря ООН Бутроса Галі, У розпорядженню з цього приводу листі зазначається: підписаний документ має на меті негати припинення вогню й політичне розв'язання конфлікту. Проте миротворчі сили блокується діями деструктивними силами, які зацікавлені в розпалюванні кризової ситуації. Місія ООН, на думку Сегурі, могла б взяти на себе контроль за виконанням Угоди.

Рекомендації

залишилися

рекомендаціями

З суперечливими ініціативами виступив Центральний банк Росії. Підтвердивши прихильність радикальним реформам, у той же час його керівник голова Герасенко оголосив про списання боргів збиткових держбанків. Це рішення потребуватиме випуску такої кількості грошових знаків, що більше ніж удвічі перевищує мінімум, встановлений у рекомендаціях МВФ.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

СПІЛЬНИЙ ФЛОТ НА ТРИ РОКИ

Такої домовленості досягли
Президенти Леонід Кравчук і Борис Єльцин

У невеликому курортному селищі Мухоматі поблизу Ялти на спільній російсько-українській зустрічі на найвищому рівні прийнято рішення щодо Чорноморського флоту, узгоджено головні положення російсько-українського Договору про дружбу, співробітництво та партнерство, а також укладено міжурядові угоди про поділ закордонного майна колишнього СРСР і беззбройний режим в'їзду та виїзду між Росією й Україною.

Після закінчення переговорів відбулося підписання трьох із зазначених документів. І відразу ж, просто неба, обидва Президенти провели прес-конференцію для українських, російських і закордонних журналістів.

Відкрив прес-конференцію Леонід Кравчук. На наш спільний погляд, сказав він, зустріч двох Президентів завершилась підписанням головного сьогоднішнього документа — угоди про принципи формування флотів України й Ро-

сії на Чорному морі. Згідно з нею на перехідний період до 1995 року Чорноморський флот виводиться з підпорядкування СНД і стає об'єднаним українсько-російським флотом з об'єднаним командуванням. Воно, це командування, безпосередньо призначатиметься й підпорядковуватиметься Президентам України та Росії. Спільно протягом трьох років використовуватиметься й існуюча

(Закінчення на 2-й стор.).

ДОТАЦІЇ НА ХЛІБ

Для соціального захисту населення Кабінет Міністрів своїм розпорядженням від 30 липня ч. р. затвердив ставки дотацій із державного бюджету на окремі види хліба і хлібопродуктів виробів, на які встановлено граничний коефіцієнт піддання цін 3. На тонну такої продукції, випеченої на підприємствах Держхлібопродукту, дотація складатиме 9400 карбованців, а на підприємствах Укоопспілки і Держхарнопрому — 13700 карбованців. Це забезпечуватиме рентабельне виробництво цієї продукції за умов застосування середніх орієнтованих цін на зерно.

Раді Міністрів Республіки Крим, обласним, Київській і Севастопольській міським державним адміністраціям у разі малорентабельного виробництва зазначених видів хліба і хлібопродуктів виробів, пов'язаного з перевищенням на місцях орієнтованого рівня закупівельних цін на зерно, вивукати з місцевих бюджетів кошти для додаткової дотації на покриття фактичних витрат хлібопекарних підприємств.

3 ЕРНО, необхідне для задоволення продовольчих потреб населення Запорізької області, вже є на токах колгоспів і радгоспів. Останніми днями помітно прискорилась відправка його на елеватори. У рахунок держзамовлення з господарства надійшло понад 300 тисяч тонн хліба. Врожай поки що зібрано з половини посівних площ, з гектара в середньому виходить більш як по 30 центнерів продукції.

У ЧОРА в МЗС України заступник міністра закордонних справ республіки В. Лінатов прийняв заступника міністра закордонних справ Латвійської Республіки М. Вірсіса. Під час бесіди сторони обмінялися думками з широкого кола міжнародних питань. Особливу увагу приділили стану та перспективам розвитку двосторонніх українсько-латвійських відносин. Відзначалася необхідність створення правового базису співробітництва між двома державами, зокрема підписання договору про основні взаємодійнісні України та Латвійської Республіки, а також інших міждержавних документів.

Передплата-93

Прислухайтесь до «Голосу України»!

Цю зручну нагоду надає передплата на газету Верховної Ради України на 1993-й рік, яка відкривається з 15 серпня. Інформація «ГУ» адресується найширшому загалу республіки, висловлює погляди, думки і судження громадян, незалежно від їхніх політичних пристрастей та життєвих уподобань. Газета зустрічається з читачами п'ять разів на тиждень на 16 сторінках (у четвер — восьми), пропонує УСІ закони України та зміни і доповнення до них, оперативні новини міжнародного і внутрішнього життя, злободенні коментарі до

них провідних фахівців, гарантуючи при цьому вчасний вихід у світ і стислий дайджест найцікавіших газетних матеріалів інших видань країн СНД.

І ЗВАЖТЕ: ЗА ПОМІРНИМИ ЦІНАМИ! РІЧНА ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ — 480 КАРБОВАНЦІВ, НА ПІВРОКУ — 240, НА КВАРТАЛ — 180, НА МІСЯЦЬ — 40. ПРИСЛУХАЙТЕСЬ ДО «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»! Газета виходить українською (Інд. 60955) та російською мовами (Інд. 60997).

СПІЛЬНИЙ ФЛОТ НА ТРИ РОКИ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

база флоту. І лише після цього у відповідності з даго-миськими домовленостями планується укласти окрему угоду, яка вирішить усі проблеми, пов'язані з розподілом Чорноморського флоту. На думку Президента України, таке рішення є винятковим і дуже важливим з політичної точки зору. Воно дасть змогу заспокоїти народи двох держав, а також військових, що служать на цьому флоті.

За словами Леоніда Кравчука, Президентом також проаналізовано хід виконання дагомиських домовленостей, узгоджені принципи й положення великомасштабного Договору про дружбу, співробітництво й партнерство між Україною і Росією, який за ініціативою української сторони має бути недовго підписаний у Москві. Тобто, підсумував свій виступ глава Української держави, незважаючи на всі труднощі, на зустрічі в Криму ще раз було підтверджено обома партнерами бажання будувати українсько-російські відносини на принципах дружби й добросусідства.

Президент Російської Федерації Борис Єльцин приєднався до слів Леоніда Кравчука й дав високу оцінку переговорам у Мухоматці. Сьогодні, підкреслює він, ми спільно сказали останнє слово, причому зробили це вагомо й автентично. Висловлюю статтю у деяких московських газетах, які передірали повний крах українсько-російській зустрічі, підкреслює Борис Єльцин, досягнуто важливих результатів. Таких результатів, які відповідають історії, традиціям, прагнен-

ним народів Росії та України.

Відповідаючи на запитання журналістів, Президенти, зокрема, повідомили, що і Росія, і Україна матимуть безпечний флот на Чорному морі — відповідно до угоди, підписаної нещодавно у Стамбулі.

Щодо обговорення економічних питань, яким на переговорах також було приділено багато уваги, то, як заявив Леонід Кравчук, досягнуто взаємної домовленості виявляти відповідні заходи, аж до звільнення, проти тих керівників, які не вирішують проблеми економічних відносин, а заганяють їх у глухий кут. Крім того, Борис Єльцин повідомив, що російська сторона перейшла на взаємозарахування під час розрахунків з українськими підприємствами. Таким чином Росією знято штучно створені перешкоди для двостороннього торгівлі. Президент Російської Федерації

розповів журналістам, що під час переговорів розглядалися й питання про обсяги поставок і ціни на цукор, зерно, нафту. Після того, як уряди двох держав підготували конкретні пропозиції щодо цього, відповідна угода буде підписана на найближчому політичному рівні.

Президенти України та Росії були дані відповіді й на інші запитання кореспондентів.

По закінченні прес-конференції всі присутні на ній відлучили, що Президенти, добре попрацювавши, роз'їжджаються з гарним настроєм. А перед цим Леонід Кравчук і Борис Єльцин домовилися надати звертатися один до одного по імені. І це ще одна добра ознака.

Ігор ГРУШКО,
Олександр ПІЛАТ,
спеціальні кореспонденти
"Голосу України".
Крим, Мухоматка.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Угода

між Україною й Російською Федерацією
про принципи формування ВМС України
й ВМФ Росії на базі Чорноморського флоту
колишнього СРСР

Україна й Російська Федерація, іменовані далі «Договірні Сторони»,

прагнучи зміцнити дружні, рівноправні й партнерські зв'язки між собою, засновані на нормах і принципах міжнародного права,

керуючись положеннями п. 14 Угоди між Україною і Російською Федерацією про подальший розвиток міждержавних відносин від 23 червня 1992 року,

погодилися про таке:

Стаття 1.

Чорноморський флот підлягає поділу між Договірними Сторонами з метою створення на його базі ВМС України і ВМФ Російської Федерації.

Стаття 2.

Враховуючи інтереси України й Росії як дружніх держав і прагнучи до гарантування безпеки в басейні Чорного моря, Договірні Сторони вирішили на час до сформування на Чорному морі ВМС України і ВМФ Російської Федерації встановити перехідний період, до 1995 року включно.

Статус перехідного періоду визначається окремою угодою, яка має бути укладена Договірними Сторонами до 1 жовтня 1992 року.

Стаття 3.

На перехідний період з моменту підписання цієї Угоди Чорноморський флот виводиться зі складу ОЗС СНД і підпорядковується безпосередньо Президентом України і Російською Федерацією.

Стаття 4.

Президенти України і Російської Федерації на перехідний період призначають консенсусом Об'єднане Командування Чорноморським флотом.

Стаття 5.

Договірні Сторони погодилися, що комплектування Чорноморського флоту на перехідний період проводиться персоналом України і Росії в рівній пропорції (50 відсотків на 50 відсотків).

Стаття 6.

На перехідний період військовослужбовців України й Росії, які призначаються для продовження служби на Чорноморському флоті, приводять до присяги державі, громадянами якої вони є.

Стаття 7.

Військово-морська символіка Чорноморського флоту буде визначена і затверджена Президентом України і Росії у місячний термін.

Стаття 8.

Протягом перехідного періоду Договірні Сторони спільно використовують назву системи

му базування і матеріально-технічного забезпечення. Подальший порядок базування ВМС України і ВМФ Російської Федерації визначається окремою угодою.

Стаття 9.

Договірні Сторони забезпечують громадянські, політичні, економічні й соціальні права військовослужбовцям Чорноморського флоту, які за власним бажанням увійдуть до складу ВМС України і ВМФ Російської Федерації, а також особам, звільненим з військової служби і членам їхніх сімей відповідно до законодавства Договірної Сторони, на території якої вони проживають, і з урахуванням Угоди між державами — учасницями Співдружності Незалежних Держав про соціальні і правові гарантії військовослужбовцям, особам, звільненим з військової служби і членам їхніх сімей від 14 лютого 1992 року.

Стаття 10.

Спільне використання Договірними Сторонами названої системи базування і матеріально-технічного забезпечення здійснюється з належним пошануванням законодавства Договірних Сторін і без втручання у внутрішні справи одна одної.

Будь-яка заява або інша дія службових осіб, спрямованої на втручання у внутрішні справи Договірних Сторін, тягнуть за собою вжиття відповідних заходів.

Стаття 11.

Договірні Сторони укладають окремі угоди про конкретизацію принципів, які закріплені в цій Угоді.

Державні делегації Договірних Сторін підготували проекти таких угод до 1 жовтня 1992 року.

Стаття 12.

Договірні Сторони виходять з доцільності проведення політики, спрямованої на перетворення Чорного моря у безядерну зону, зону миру і співробітництва.

Стаття 13.

До закінчення перехідного періоду всі проблеми Чорноморського флоту мають бути вирішені відповідно до пункту 14 Угоди між Україною і Російською Федерацією про подальший розвиток міждержавних відносин від 23 червня 1992 року.

Стаття 14.

Ця Угода набирає чинності з моменту її підписання і діє до закінчення перехідного періоду.

Здійснено в м. Ялті 3 вересня 1992 року у двох примірниках, кожний українською і російською мовами, причому обидва тексти мають однакову чинність.

За Україну
Леонід КРАВЧУК

За Російську Федерацію
Борис ЄЛЬЦИН

Ялтинське комюніке

про спільну російсько-українську зустріч на вищому рівні

3 вересня відбулася зустріч Президентів Російської Федерації Б. М. Єльцина з Президентом України Л. М. Кравчуком.

Президенти підтвердили рішучість будувати відносини між Росією та Україною як дружніми державами, погодили основні принципи й питання російсько-українського Договору про дружбу, співробітництво і партнерство.

З обох сторін було підкреслено важливість виконання всіх домовленостей, досягнутих у Дагомищі, вжиття енергійних заходів для комплексного розвитку російсько-українських відносин. Особлива увага при цьому приділяється розвитку взаємодіючого економічного співробітництва.

Прийнято угоду щодо Чорноморського флоту, яка публікується в пресі.

Президенти домовилися продовжити співробітництво й у врегульованих інших конфліктних ситуаціях, створених надійних механізмів їх мирного політичного вирішення в рамках СНД, а також відповідно до загально-визнаних норм міжнародного права, положень статуту ООН та домовленостей НБСЄ. І в цьому зв'язку доручили міністрам закордонних справ продовжити консультації про подальшу взаємодію двох країн з цих питань.

Президент України підтримує зусилля Росії в лаві щодо якимись-то врегулювання придніпровського збройного конфлікту.

У ході зустрічі міністрами закордонних справ Росії А. В. Козиревим та України А. М. Зленком, які супроводжують президентів, було підписано Угоду між урядами Російської Федерації

та урядом України про реалізацію права на закордонну власність колишнього СРСР для дипломатичних, консульських і торговельних представництв та Меморандум про взаєморозуміння з питань консульських відносин між Російською Федерацією й Україною.

Учасники зустрічі, спираючись на почуття братерства і дружби між народами Росії й України, домовилися вжити заходів, які б сприяли розвитку міжпарламентських зв'язків, широким співкуванню між громадськими організаціями і громадянами обох країн у політичній, економічній, культурній сферах, зміцненню довіри, злагоди та співробітництва.

Зустріч пройшла у дружній і конструктивній обстановці.

На шпальтах преси Рад

ХЛІБОРОБ ОБІДАЄ БЕЗ... ХЛІБА

На полях України в розпалі жнива. За оперативними даними, вже скошено й обмолочено понад дві третини зернових і зернобобових культур. І врожай ніби видаєся пристотний. Трудяниці села докладають зусиль, щоб зібрати його до зерниці і не допустити голоду, можливість якого хвилює людей. Та от біда: а які гарні діл самі хлібороби нерідко не мають на столі... шматка хліба.

У колгоспі села Лизогубова

Слобода Згур'яського району Київської області, лише газета «Київська правда», комбайнер і скирдоправа працюють у полі кола, а обідають нерідко без хліба.

— Посилили машину аж до Яготина, — бідається «кукуряка», — деревню... Повернулася ні з чим...

Така картина і в селі Долина Слобаського району, що на Донеччині. Голова місцевого колгоспу І. Підлісний роз-

повідає з районній газеті «Вісті»: у розпал жнива кооператори звозять хліб з перебоєм і продають по третині хлібини на чоловіка.

Про те, що в окремих областях, зокрема Кіровоградській та деяких інших кооператори взагалі перестали звозити хліб у малі віддалені села, закривають в них магазини, мотивуючи тим, що не вигідно, повідомляють і читачі «Голосу України». Звертаємо на це увагу керівників Укоопспільних, його голова С. Бабенко, керівників місцевих споживчих товариств.

Угода

між Урядом України та Урядом Російської Федерації про реалізацію права на законоронну власність колишнього СРСР для цілей дипломатичних, консульських та торговельних представництв

Уряд України і Уряд Російської Федерації, надалі іменовані «Договірні Сторони», визнаючи припинення існування Союзу РСР як держави — суб'єкта міжнародного права, керуючись положеннями, які містяться в Договорі про правонаступництво щодо зовнішнього державного боргу і активів Союзу РСР від 4 грудня 1991 року, підписаного в м. Москві, Угоди між Україною та Російською Федерацією про подальший розвиток міждержавних відносин від 23 червня 1992 року, підписаної в м. Дагестані, Угоди про розподіл усіх власностей колишнього Союзу РСР за кордоном від 30 грудня 1991 року, підписаної в м. Мінську, Угоди між Україною та Російською Федерацією про подальший розвиток міждержавних відносин від 23 червня 1992 року, підписаної в м. Москві, погодились про так:

Стаття 4

Договірні Сторони погодилися, що передача об'єктів здійснюватиметься поетапно шляхом підписання окремих протоколів, а також належної України частки — 16,37% — на основі надаваної необхідної документації.

Передача об'єктів здійснюватиметься таким чином, щоб не було ніякого розриву між реалізацією права України на встановлену для неї частку за кордонною власністю та виконанням нею своїх зобов'язань щодо погашення та обслуговування зовнішнього боргу.

Стаття 5

Договірні Сторони підтверджують свою готовність знаходити взаємоприйнятні методи розв'язання складних питань, які постають відносно цих об'єктів, виходячи із специфіки визначеного майна.

Стаття 6

Врегулювання всіх питань, пов'язаних з реалізацією цієї Угоди, здійснюватиметься в рамках Спільної Комісії, яка складається з однакової кількості представників Договірних Сторін.

Членами Комісії безперешкодно надається для ознайомлення всі необхідна документація, що стосується об'єктів передавання. У разі потреби членами Комісії, уповноваженими її представниками надається можливість виїзду до тієї чи іншої держави для експертного вивчення й розв'язання питань, які становлять предмет цієї Угоди. Спільні поїздки членів Комісії до тієї чи іншої держави для експертного вивчення зазначених питань здійснюються за рахунок Сторін, що їх відряджають.

Стаття 7

З метою забезпечення наступності встановлених міжнародних зв'язків та створення умов для їх ціннісприятливого розвитку Договірні Сторони укладуть між собою інші угоди, які регулюватимуть різні форми компенсації як належну частку у власності колишнього Союзу РСР.

Стаття 8

Положення цієї Угоди жодним способом не зачіпають права інших держав — учасниць СНД на відповідну фіксовану справедливу частку у власності колишнього Союзу РСР за кордоном.

Стаття 9

Всі спори між Договірними Сторонами щодо тлумачення або застосування цієї Угоди розв'язуватимуться шляхом переговорів. У разі неможливості їх розв'язання Сторони заляшуться за собою право розв'язувати їх відповідно до процедур, передбачених міжнародним правом.

Стаття 10

Угода набирає чинності з моменту її підписання.

Здійснено в м. Ялті 3 серпня 1992 року у двох примірниках, кожний українською та російською мовами, причому обидва тексти мають однакову силу.

За Уряд України
Анатолій ЗЛЕНКО

За Уряд Російської Федерації
Андрій КОЗІРЕВ

ПОМИРАЄМО НОРМАЛЬНО

По українській провінції

гуляють чутки, що в Києві почали мерти з голоду старі недоглянуті люди, а гірше, мовляв, про це не пишуть, бо... «і в тридцять третьому теж не писали». Кілька телефонних дзвінків, зроблених нами до різних інстанцій, переконують у протилежному.

Микола ПАПЕНКО, заступник начальника управління соціального забезпечення м. Києва:

— Нісенітниця! Столиця України, вважало, достойно поглядає про своїх немічких, інвалідів, старців, навіть бомжі. Тільки три дні тому у представника Президента України в Києві Івана Салія йшлося про проект соціального захисту малозабезпечених, який попередньо назвали «Гурбато». Гадаю, що вже у вересні район міста почнуть його атілювати в життя. Нині ж у місті під егідою територіальних відділень соціального забезпечення обслуговують близько семи тисяч малозабезпечених.

Факт і коментар

чених. Тисяча безкоштовно харчується, інваліди війни, пенсіонери одержують матеріальну і натуральну допомогу, працює сім'я інтернатів та пенсіоната загального типу, відкрито пункти харчування для бомжі, а в Луцьк-Водичі заплановано відкрити їм приміщення для ночівлі. Може за певних умов жити малозабезпечених не відповідають дійсності.

ГАЛИНА СТВОРЮЄ ФОНД ГАЛШКИ

Пам'ять

Печерна (уроджена Лозко) разом з однодумцями сьогодні звертається до всіх, кому не байдуже наше минуле, з проханням зробити посильний внесок у справу відкриття музею Києво-Могилянського братства. І місце йому — в будинку Галшки Гулевичівни, подарованому братству, який зберігся і знаходиться на території Печерського районного лікаря. Це символічно — музей лікуватиме від втрати історичної пам'яті...

Прохання до всіх, хто може допомогти зібрати матеріали для колекції музею, хто знає щось про родів Г. Гулевичівни, звертається до Приймальної комісії Університету «Києво-Могилянська Академія» за адресою: Київ, Конфратова площа, 4. Гроші переказувати на р/р 70016709/2345233 в Укрінбанк, МФО 300001, м. Київ, до Фонду Галшки Гулевичівни.

Ольга ГОРОДНЯ,
Голова осередку Руху
КП.

ВІЧЕ НА МАЙДАНІ

Ситуація

недавню на Театральному майдані Луцька.

На віці було зачитано указ керуючого справами Української православної церкви — Київського Патріархату митрополита Антонія про звільнення з посади «за зраду церкви» єпископа Варфоломія і Миколая, призначення єпископом Луцьким і Володимир-Волинським.

Коротко

з числа працюючих у товаристві.
Віталій МАКСЮТЕНКО.
Суми.

НАША НОША ВАЖЧА

Мупон кі карбованець — що важче? Відповісти на це питання взялися дослідники з Житомира. Дві цілком однакові за сумою папки були ретельно завантажені в лабораторних умовах. Виявилось, що мупон важчий за карбованець в 1,2 рази.

ІА «Делова життя».

Реклама

Линолеум отличного качества ПВХ на теплозвукоизолирующей основе разрешен к применению во всех типах зданий и помещений (производственных, детских, лечебных и др.).
Заказы по тел. в Харькове [0572] 66-88-41.

СВІТЛИЦІ

У Чернівецькому гарнізоні повсюдно знайомі лівінські кімнати: командування прийнятих рішень алаштувати тут народні сателіти. Вони будуть відповідно оформлені і нагрудатимуть солдатам батьківську осянку.

З проханням допомогти у цій справі командування гарнізону звернулося до обласного відділення товариства «Просвіта» художників та мистецтвознавців краю.

Василь БАБУХ.
Чернівецька область.

Розділ 1.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Надзвичайний стан — це передбачений Конституцією України особливий правовий режим діяльності державних органів, органів місцевого та регіонального самоврядування, підприємств, установ і організацій, який тимчасово допускає встановлення в здійсненні конституційних прав і свобод громадян, а також прав юридичних осіб, покладає на них додаткові обов'язки.

Правовий режим надзвичайного стану спрямований на забезпечення безпеки громадян при стихійних лихах, аваріях і катастрофах, епідеміях і епізоотах, а також для захисту прав і свобод громадян, конституційного ладу при масових порушеннях правопорядку, що створюють загрозу життю і здоров'ю громадян, або при спробі захоплення державної влади чи зміни конституційного ладу України шляхом насильства.

Стаття 2. Метою введення надзвичайного стану є якнайшвидша нормалізація обстановки, відновлення конституційних прав і свобод громадян, а також прав юридичних осіб, нормального функціонування конституційних органів влади, органів місцевого та регіонального самоврядування та інших інститутів громадянського суспільства.

Стаття 3. Надзвичайний стан вводиться лише за наявності реальної загрози безпеці громадян або конституційному ладу України, усунення якої іншими способами неможливо.

Розділ 2.

УМОВИ І ПОРЯДОК
ВВЕДЕННЯ ТА
ПРИПИНЕННЯ ДІЇ
НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ

Стаття 4. Надзвичайний стан може бути введений за умов:

- 1) стихійного лиха, аварій і катастроф, епідемій і епізоотів, що створюють загрозу життю і здоров'ю населення;
- 2) масових порушень правопорядку, що супроводжуються насильством над громадянами, обмежують їх права і свободи;
- 3) блокування або захоплення окремих особливо важливих об'єктів чи місцевостей, що загрожує безпеці громадян і порушує нормаль-

ну діяльність органів державної влади і управління, місцевого чи регіонального самоврядування;

4) спроби захоплення державної влади чи зміни конституційного ладу України шляхом насильства;

5) посягання на територіальну цілісність держави, що загрожує зміні її кордонів;

6) необхідності відновлення конституційного правопорядку і діяльності органів державної влади.

Стаття 5. Надзвичайний стан на всій території України або в окремих її місцевостях вводиться постановою Верховної Ради України з негайним повідомленням Президента України або Указом Президента України, який підлягає затвердженню Верховною Радою України.

Надзвичайний стан на території Республіки Крим вводиться з негайним повідомленням Верховної Ради Республіки Крим.

Стаття 6. До введення надзвичайного стану за умов, передбачених пунктами «2, 3, 4, 5, 6» статті 4 цього Закону, Президент України або Голова Верховної Ради України зобов'язаний звернутися через засоби масової інформації або в інший можливий спосіб до груп осіб, організацій, установ, що являються ініціаторами чи учасниками дій, котрі є умовою для введення надзвичайного стану, з вимогою припинити свої протиправні дії під протогом встановленого в зверненні строку і попередженням про можливість введення надзвичайного стану.

Стаття 7. За умов, що вимагають невідкладних заходів для врятування населення, або недопущення загибелі людей, надзвичайний стан може бути введено негайно і без попередження.

Стаття 8. В Постанові Верховної Ради України або Указі Президента України про введення надзвичайного стану повинні бути вказані:

- 1) обставини, що стали причиною для введення надзвичайного стану в відповідності до статей 3, 4 Закону;
- 2) обґрунтування необхідності введення надзвичайного стану в відповідності до статті 4 Закону;
- 3) перелік конституційних норм, для яких тимчасово зупиняється, перелік і межі надзвичайних заходів, а також вичерпний перелік тимчасових обмежень прав і свобод громадян;

кодавчих актів України у відповідність із Законом України «Про надзвичайний стан» і привести рішення Уряду України у відповідність з цим Законом.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
26 червня 1992 року

ПРО НАДЗВИЧАЙНИЙ СТАН

4) державні органи, що здійснюють заходи надзвичайного стану, і межі їх надзвичайних повноважень;

5) межі території, на якій вводиться надзвичайний стан;

6) час, з якого вводиться надзвичайний стан і його тривалість, у відповідності з ст. 11 Закону.

Рішення про введення надзвичайного стану доводиться органом, що вводить надзвичайний стан, до відомої населення через засоби масової інформації не пізніше як за 6 годин до його введення, за винятком випадків, передбачених статтею 7 Закону.

Стаття 9. В разі введення надзвичайного стану Указом Президента України, Президент України не пізніше трьох годин з часу підписання зобов'язаний передати Указ про введення надзвичайного стану Верховній Раді України, а Верховна Рада України зобов'язана розглянути переданий їй Указ протягом не більше 24 годин.

В період між сесіями Верховна Рада розглядає Указ про введення надзвичайного стану не пізніше 72 годин з моменту його прийняття.

При оголошенні через засоби масової інформації Указу Президента України про введення надзвичайного стану, народні депутати України зобов'язані прибути на засідання Верховної Ради України без спеціального виклику і в найкоротший строк. Органи державної влади зобов'язані сприяти негайному прибуттю народних депутатів на засідання Верховної Ради України.

Стаття 10. Указ Президента України про введення надзвичайного стану втрачає силу, якщо Верховна Рада України не затвердила його в передбачені статтею 9 Закону строки, про що населення відповідної території сповіщається Верховною Радою через засоби масової інформації чи іншим способом.

Стаття 11. Надзвичайний стан на всій території України може бути введений на строк не більше 30 днів і не більше 60 днів в окремих місцевостях.

Якщо Верховна Рада України не продовжила строк дії надзвичайного стану, то після завершення строку, передбаченого частиною 1 цієї статті, дія Указу чи постанови про введення надзвичайного стану припиняється.

Верховна Рада України може продовжити дію надзвичайного стану не більше як на 30 днів.

Стаття 12. При введенні надзвичайного стану на всій території України Верховна Рада України продовжує свою сесію протягом всього строку дії надзвичайного стану.

При введенні надзвичайного стану в окремих місцевостях України, Верховна Ра-

да України вправі перервати свою позачергову сесію, скликану для вирішення конкретного питання.

Для частини 1 і 2 цієї статті поширюється також на порядок роботи Верховної Ради Республіки Крим, якщо на ній або частині території Республіки Крим введено надзвичайний стан.

Розділ 3.

ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ
ЗАКОНОДАВЧОЇ І
ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ,
СУДІВ, ПРОКУРАТУРИ,
МІСЦЕВОЇ ДЕРЖАВНОЇ
АДМІНІСТРАЦІЇ ТА
МІСЦЕВОГО І
РЕГІОНАЛЬНОГО
САМОВРЯДУВАННЯ
В УМОВАХ
НАДЗВИЧАЙНОГО
СТАНУ

Стаття 13. Під час надзвичайного стану держава може вживати заходів, передбачених цим Законом, відступаючи від своїх зобов'язань за Конституцією та законами України, не вимагається гострого стану, за умови, що такі заходи є несуттєвими з іншими зобов'язаннями за міжнародним правом і не тягнуть за собою дискримінації винятково на основі національності, мови, статі, релігії чи соціального походження.

Стаття 14. У період дії надзвичайного стану не можуть бути розпущені Верховна Рада України та Верховна Рада Республіки Крим, зупинена їх діяльність. Якщо надзвичайний стан оголошено в міжсесійний період об'єднаної Верховної Ради України або Верховної Ради Республіки Крим, їх сесія відновлюється без додаткового оголошення.

Стаття 15. В умовах надзвичайного стану продовжують свою діяльність Конституційний Суд України, суди, органи прокуратури України.

Стаття 16. Верховна Рада і Президент України можуть зупинити на час дії надзвичайного стану будь-яке рішення органів місцевої державної адміністрації та місцевого і регіонального самоврядування, що діють на території, де введено надзвичайний стан.

Стаття 17. В умовах надзвичайного стану органи, що здійснюють управління на відповідній території, можуть наділятися надзвичайними повноваженнями для проведення заходів, необхідних для якнайшвидшої нормалізації обстановки, відновлення конституційного правопорядку і законності, а також ліквідації загрози безпеці громадян.

Стаття 18. Органи державної виконавчої влади, виконавчі органи місцевого самоврядування території, на якій введено надзвичайний стан, можуть бути поставле-

ні в пряму підпорядкованість Президенту України.

Стаття 19. У разі ненадання здійснення функцій органами державної виконавчої влади або виконавчими органами місцевого самоврядування території, де запроваджено надзвичайний стан, можуть бути утворені тимчасові надзвичайні органи Верховною Радою або Президентом України. При цьому діяльність органів державної виконавчої влади, місцевого та регіонального самоврядування зупиняється.

Тимчасові надзвичайні органи здійснюють функції органів державної виконавчої влади, виконавчих органів місцевого самоврядування, застосовують заходи, передбачені Постановою Верховної Ради України або Указом Президента України про введення надзвичайного стану відповідно до статей 22–24 Закону, і несуть відповідальність за нормалізацію обстановки і додержання законності на території, де введено надзвичайний стан.

Стаття 20. У виняткових випадках, для корпоративної дії по забезпеченню режиму надзвичайного стану при його введенні з підстав, передбачених пунктами 2, 3, 4, 5, 6 статті 4 цього Закону, Постановою Верховної Ради України або Указом Президента України Командуючому Національного гардіє України може бути доручено спільно з Міністром внутрішніх справ та Головою Служби безпеки України створити оперативний штаб на чолі з командантом території, який відповідальний за підтримання правопорядку і забезпечення безпеки громадян на ввірній йому території.

Стаття 21. Органи, зазначені в статтях 17, 19 цього Закону, мають право видавати обов'язкові до виконання на відповідній території накази і розпорядження з питань забезпечення режиму надзвичайного стану.

Розділ 4.

ЗАХОДИ, ЩО
ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ В
УМОВАХ
НАДЗВИЧАЙНОГО
СТАНУ

Стаття 22. Постановою Верховної Ради України чи Указом Президента України про введення надзвичайного стану встановлюється перелік і межі надзвичайних заходів, що застосовуються в умовах надзвичайного стану.

Додаткові заходи можуть вводиться або затверджуватись окремою постановою Верховної Ради України.

На період надзвичайного стану можуть запроваджуватись такі заходи:

- 1) встановлення особливо-

такого об-
ресування
запорядку
стан;

2) обме-
спортивні

3) по-
мадського
тів, що
діяльність
родного

4) за-
збори
ходів
кодів
та інших

5) за-
Стаття

дення
підстав,
2, 3, 4
Закону
ти вини

1) за-
даний
не у
виріш
без спе
репута
у встан

2) з-
відного
ності
на мас
виріш
вдаль
діяльн
рмаліза

3) п-
громад
падках
того
трансп
і вант
міщен

4) а-
часова
зброї,
чи
не

5) у-
у гро
вогню
та бо
емств
— та
ськов
радіос
терміа
діючи

6) ме-
меке

7) гр-
не є
вості,
ня, а
де
стан,

8) і-
розч
ційні
жуть
новку

9) р-
рису

Ст-
ня в
підст
ітом
ну д
редб
кону
кі за

1) лю-
для

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
ПРО ПОРЯДОК ВВЕДЕННЯ
В ДІЮ ЗАКОНУ УКРАЇНИ
«ПРО НАДЗВИЧАЙНИЙ СТАН»

Верховна Рада України постановляє:

1. Ввести в дію Закон України «Про надзвичайний стан» з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України до 1 серпня 1992 року внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції про приведення за-

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО НАДЗВИЧАЙНИЙ СТАН

органи, що
оди надзви
1 межі їх
овноважень;

торії, на якій
ичайний стан;
ого вводить
і стан і його
відповіднос
тону.

о введення
стану дово
що вводить
до відпо
засоби
ці не пізні
до його вве
випадк
іх статтею 7

разі введення
стану Украї
ни не пізні
з часу підпи
передати
на надзви
Верховної Ра
и Верховна Ра
в'язана роз
ше 14 Указ
24 годин.

і сесіями Ве
зглядає Указ
надзвичайного
72 годин з
рийняття.

ні через за
формації Ука
України про
чайного ста
тати Украї
прибути на
и Раді
іального ви
отий строк.
и влади зо
гайному
них депута
и Верховної

Указ Прези
про введен
ого стану
що Верхов
ни не затве
редбані ста
строки, про
відповідної те
ається Вер
через засоби
ації чи ін

Надзвичайний
території Ук
введений на
30 діб і не
окремих міс

на Рада Ук
жила строк
ого стану, то
ня строку
частиною 1
Указу чи по
діння надзви
рипиняється.

ада України
ті дію над
ту не більше
ри введенні
тану на всій
ни Верхов
ни продовжує
тягом всього
ичайного ста

да України вправі перервати
свою позачергову сесію, скли
кану для вирішення конкрет
ного питання.

Дія частини 1 і 2 цієї стат
ті поширюється також на по
рядок роботи Верховної Ра
ди Республіки Крим, якщо
на ній або частині території
Республіки Крим введено
надзвичайний стан.

Розділ 3.

ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ
ЗАКОНОДАВЧОЇ І
ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ,
СУДІВ, ПРОКУРАТУРИ,
МІСЦЕВОЇ ДЕРЖАВНОЇ
АДМІНІСТРАЦІЇ ТА
МІСЦЕВОГО І
РЕГІОНАЛЬНОГО
САМОВРЯДУВАННЯ
В УМОВАХ
НАДЗВИЧАЙНОГО
СТАНУ

Стаття 13. Під час над
звичайного стану держава
може вживати заходів, пе
редбачених цим Законом,
відступаючи від своїх зобо
в'язань за Конституцією ли
ше настільки, наскільки це
вимагається гостротою ста
ну, за умови, що такі заходи
не є несумісними з іншими
зобов'язаннями за міжнарод
ним правом і не тягнуть за
собою дискримінації винят
ково на основі національнос
ті, мови, статі, релігії чи со
ціального походження.

Стаття 14. У період ді
надзвичайного стану не мо
жуть бути розпущені Вер
ховна Рада України та Вер
ховна Рада Республіки
Крим, зупинена їх та През
идента України діяльність.
Якщо надзвичайний стан ого
лошено в міжсесійний пері
од Верховної Ради України
або Верховної Ради Респуб
ліки Крим, їх сесія віднов
люється без додаткового ого
лошення.

Стаття 15. В умовах над
звичайного стану продовжу
ють свою діяльність Кон
ституційний Суд України,
суди, органи прокуратури Ук
раїни.

Стаття 16. Верховна Ра
да і Президент України мо
жуть зупинити на час ді
надзвичайного стану будь
яке рішення органів місце
вої державної адміністрації
та місцевого і регіонального
самоврядування, що діють на
території, де введено надзви
чайний стан.

Стаття 17. В умовах над
звичайного стану органи, що
здійснюють управління на
відповідній території, мо
жуть наділятися надзвичай
ними повноваженнями для
проведення заходів, необхід
них для якнайшвидшої нор
малізації обстановки, від
новлення конституційного
правопорядку і законності, а
також ліквідації загрози без
пеці громадян.

Стаття 18. Органи дер
жавної виконавчої влади, ви
конавчі органи місцевого са
моврядування території, на
якій введено надзвичайний
стан, можуть бути поставле

ні в пряму підпорядкованість
Президенту України.

Стаття 19. У разі нена
лежного здійснення своїх
функцій органами державної
виконавчої влади або вико
навчими органами місцевого
самоврядування території, де
запроваджено надзвичайний
стан, можуть бути утворені
тимчасові надзвичайні ор
гани Верховною Радою або
Президентом України. При
цьому діяльність органів де
ржавної виконавчої влади,
місцевого та регіонального
самоврядування зупиняєть
ся.

Тимчасові надзвичайні ор
гани здійснюють функції ор
ганів державної виконавчої
влади, виконавчих органів
місцевого самоврядування,
застосовують заходи, перед
бачені Постановою Верхов
ної Ради України або Ука
зом Президента України про
введення надзвичайного
стану відповідно до статей
22—24 Закону, і несуть від
повідальність за нормаліза
цію обстановки і додержання
законності на території, де
введено надзвичайний стан.

Стаття 20. У виняткових
випадках, для координації
дій по забезпеченню режи
му надзвичайного стану при
його введенні з підстав, пе
редбачених пунктами 2, 3,
4, 5, 6 статті 4 цього Зако
ну, Постановою Верховної
Ради України або Указом
Президента України Коман
дуючому Національною гвар
дією України може бути до
ручено спільно з Міністром
внутрішніх справ та Голо
вою Служби безпеки Укра
їни створити оперативний
штаб на чолі з комендантом
території, який відповідаль
ний за підтримання право
порядку і забезпечення без
пеки громадян на ввиреній
йому території.

Стаття 21. Органи, за
значені в статтях 17, 19 цьо
го Закону, мають право ви
давати обов'язкові до вико
нання на відповідній тери
торії накази і розпоряджен
ня з питань забезпечення ре
жиму надзвичайного стану.

Розділ 4.

ЗАХОДИ, ЩО
ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ В
УМОВАХ
НАДЗВИЧАЙНОГО
СТАНУ

Стаття 22. Постановою
Верховної Ради України чи
Указом Президента Укра
їни про введення надзвичай
ного стану встановлюється
перелік і межі надзвичайних
заходів, що застосовуються
в умовах надзвичайного ста
ну.

Додаткові заходи можуть
вводитись або затверджува
тись окремою постановою Ве
рховної Ради України.

На період надзвичайного
стану можуть запроваджу
ватись такі заходи:

1) встановлення особливо
го режиму в'їзду і виїзду, а

також обмеження свободи пе
ресування по території, де
запроваджено надзвичайний
стан;

2) обмеження руху тран
спортних засобів і їх огляд;

3) посилення охорони гро
мадського порядку та об'єк
тів, що забезпечують життє
діяльність населення та на
родного господарства;

4) заборона проведення
зборів, мітингів, в'їзних по
ходів, демонстрацій, а та
кож видовищних, спортивних
та інших масових заходів;

5) заборона страйків.

Стаття 23. У разі вве
дення надзвичайного стану з
підстав, зазначених у пунктах
2, 3, 4, 5, 6 статті 4 цього
Закону додатково можуть бу
ти вжиті такі заходи:

1) запровадження комен
дантської години (заборона
пересуватися на вулицях та
в інших громадських місцях
без спеціально виданих пе
репусків і посвідчень особи
у встановлені години доби);

2) зупинення після відпо
відного попередження діяль
ності політичних партій, гро
мадських організацій, масо
вих релігійних і самовільних об
'єднань громадян, якщо ця
діяльність перешкоджає нор
малізації обстановки;

3) перевірка документів у
громадян, а в необхідних ви
падках, проведення особис
того огляду, огляду речей,
транспортних засобів, багажу
і вантажів, службових при
міщень та житла громадян;

4) обмеження або тим
часова заборона продажу
зброї, отруйних і сильнодію
чих хімічних речовин, спирт
них напоїв;

5) тимчасове вилучення
у громадян зареєстрованої
вогнепальної і холодної зброї
та боєприпасів, а у підпри
ємств, установ і організацій
— також і навчальної вій
ськової техніки, вибухових,
радіоактивних речовин і ма
теріалів, отруйних і сильно
діючих хімічних речовин;

6) введення цензури, об
меження на випуск газет;

7) вислання порушників
громадського порядку, які
не є жителями даної місце
вості, до місця їх проживан
ня, або за межі місцевості,
де введено надзвичайний
стан, за їх рахунок;

8) заборона виготовлення
і розповсюдження інформа
ційних матеріалів, що мо
жуть дестабілізувати обста
новку;

9) особливі правила ко
ристування зв'язком.

Стаття 24. У разі введе
ння надзвичайного стану з
підстав, передбачених пун
ктом 1 статті 4 цього Зако
ну додатково до заходів, пе
редбачених статтею 22 За
кону, можуть вживатись та
кі заходи:

1) тимчасове виселення
людей з місць, небезпечних
для проживання, з обов'яз

ковим наданням їм стаціо
нарних або тимчасових жи
лих приміщень;

2) тимчасова заборона бу
дівництва нових, розширен
ня діючих підприємств та ін
ших об'єктів;

3) встановлення карантин
у та проведення інших обо
в'язкових санітарно-протиепі
демічних заходів;

4) запровадження особли
вого порядку розподілення
продуктів харчування і пре
дметів першої необхідності;

5) мобілізація ресурсів
державних підприємств, ус
танов, організацій, зміна ре
жиму їх роботи, переорієн
тація на виробництво необ
хідної в умовах надзвичай
ного стану продукції, інші
зміни виробничої діяльності,
що необхідні для проведен
ня аварійно-рятувальних і
відновлювальних робіт;

6) використання ресурсів
підприємств, установ і ор
ганізацій, незалежних від форм
власності, для відведення не
безпеки і ліквідації наслід
ків надзвичайних обставин;

7) усунення від роботи на
період надзвичайного стану
керівників державних ус
танов, підприємств і організа
цій, від діяльності яких за
лежить нормалізація обста
новки в районі надзвичайно
го стану, у зв'язку з ненале
жним виконанням ними своїх
обов'язків, призначення ін
ших осіб тимчасово викону
ючими обов'язки зазначених
керівників.

У виняткових випадках, по
єднаних з необхідністю про
ведення невідкладних аварій
но-рятувальних робіт, до
пускається залучення пра
цездатного населення і тран
спортних засобів громадян
для виконання зазначених ро
біт при умові обов'язкового
забезпечення безпеки пра
ці. Забороняється залучен
ня неповнолітніх, а також ва
гітних жінок до робіт, які
можуть негативно вплинути
на стан їх здоров'я.

Стаття 25. Всі державні
органи, органи місцевого те
риторіального самоврядуван
ня, підприємства, установи,
громадські об'єднання і ор
ганізації, а також громадяни
на території, де введено над
звичайний стан, зобов'язані
сприяти органам, які здій
снюють управління на цій те
риторії, та виконувати їх рі
шення.

Стаття 26. Для забезпе
чення громадського поряд
ку, охорони життя, здоро
в'я, прав, свобод і законних
інтересів громадян в умовах
надзвичайного стану можуть
використовуватися сили і за
соби органів Міністерства вну
трішніх справ, Національної
гвардії України, Служби
безпеки України відповідно
до законодавства.

У виняткових випадках,
при запровадженні надзви
чайного стану з підстав, за
значених у пункті 1 статті 4
цього Закону, коли стихійне
лихо, епідемія, епізоотія, ава
рія чи катастрофа ставить
під загрозу життя і здоров'
я населення і потребують тер
мінового проведення великих

обсягів аварійно-рятувальних
і відновлювальних робіт,
Президент України може за
лучати до виконання цих ро
біт військові частини Зброй
них Сил України.

Стаття 27. Списки особо
вого складу військових під
розділів і формувань, а та
кож громадян, які брали без
посередню участь в усуненні
обставин, що викликали вве
дення надзвичайного стану,
зберігаються в архівах від
повідних міністерств і ві
домств з наступною переда
чею їх до державного архі
ву України.

Розділ 5.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ЗА ПОРУШЕННЯ РЕЖИМУ
НАДЗВИЧАЙНОГО
СТАНУ

Стаття 28. Порухення ре
жиму надзвичайного стану
тягне відповідальність, вста
новлену цим Законом, інши
ми законодавчими актами
України.

Стаття 29. Порухення
особою правил комендант
ської години тягне затри
мання до закінчення комен
дантської години. Затримані
за порушення правил комен
дантської години підлягають
особистому огляду і огляду
їх речей, про що складаєть
ся протокол.

Стаття 30. Порухення
особою вимог режиму над
звичайного стану, за винят
ком правил комендантської
години, тягне за собою ад
міністративне стягнення у
виді штрафу в розмірі до
п'яти рівнів мінімальної за
робітної плати в Україні або
адміністративний арешт на
строк до п'ятнадцяти діб,
якщо ці порушення не тяг
нуть за собою кримінальної
відповідальності.

Стаття 31. Злісне або не
одноразове порушення вста
новлених вимог режиму над
звичайного стану, вчинення
дій, що провокують пору
шення правопорядку або
розпалюють національну во
рожнечу, активне перешко
дження здійсненню громадя
нами і службовими особами
їх законних прав та обов'яз
ків, непокоря законному
розпорядженню або вимозі
співробітника органів вну
трішніх справ, служби без
пеки України, Національної
гвардії України чи інших
осіб, які виконують обов'яз
ки по охороні громадського
порядку, а також порушення
правил адміністративного на
гляду, вчинене у місцевості,
де введено надзвичайний
стан, тягнуть накладення
штрафу в розмірі від трьох
до семи рівнів мінімальної
заробітної плати в Україні
або адміністративний арешт
на строк до тридцяти діб, як
що ці порушення не тягнуть
за собою кримінальної від
повідальності.

Ті ж самі дії, вчинені слу
жбовою особою, тягнуть за
собою накладення штрафу в
розмірі від п'яти до десяти
рівнів мінімальної заробіт
ної плати в Україні або ад
міністративний арешт до три
дцяти діб.

ГАРА
ГРОМАДЯН
ОСІВ
НАДЗВИЧ

Стаття 32. Порушення
надзвичайного стану
уповноваженою
особою

Стаття 33. Порушення
адміністративного
стану тягне
адміністративне
стягнення

Особа, яка
порушення
можуть бу
розглядати
Скасування
го стану тя
пинення пр
вах про по
надзвичай
не звільнен
застосован
гляді адмін
шту.

Стаття 34. Що діють
введено на
в разі затр
громадян з
жиму надз
зобов'язані
затримання
кордонних

Стаття 35. Предбачають
виконання
протягом
надзвичай
цяти діб
нення чи с

Стаття 36. Особами, за
тримання
чайного ста
вiveness, а
мірне засто
бами, які
в'язки по
кого поряд
дальність з
конодавств

Стаття 37. Території,
звичайний
тільки суд
рілі діють
відповідно
раїни. Ут
інших суд
вих органів

Судочин
деться від
в Україні і
ня надзвич
конів. Вве
скорочених
форм судоч
ється.

Стаття 38. Веденням у
статтею 24
ту, не обум
договором,
ним для р
наслідків і
ставин, гар
праці відп
законодав
ше заробіт
новним міс

Стаття 39. Постражда
ні обстав
проведення
відвернен
їх наслідк
жовні орга
лові примі
вують зап
збитки, сп
влаштуван
шу необхі
умов і в п
ному Кабі
України.

Юридич
ресурси як
лись для
ліквідації
що стали
надзвичай
право на в
даних ім
і розмірах
бізнесом М
Стаття 40

НИЙ СТАН

ня свободи пер-
території, де
надзвичайний

ня руху тран-
зиту і їх огляд;
органів охорони
орядку та обек-
тності життє-
селення та на-
дарства;

на проведення
в цих по-
а та-
них, спортивних
вних заходів;

страйків.

У разі вве-
дження надз-
вичайного стану з
цих у пунктах
статті 4 цього
закону можуть бу-
вати заходи:

ження комен-
данти (заборона
а вул. та
надзвичайних
на виїзді з
свідчення особи
години доби);

ня після відпо-
відання діяль-
ності партій, гро-
м. чий, масо-
вних об'є-
д., якщо ці
решоджає не-
станом;

а документів у
необхідних ви-
даннях особис-
ного огляду речей,
засобів, багажу
підприємств при-
їзду громадян;

ня або тим-
пора продажу
і сильнодо-
речов" спирт-
не вилучення
зареєстрованої
холодної зброї
в, а у підпри-
в і організації
вчальної вій-
ни, вибухових,
речовин і ма-
вних і сильно-
их речовин;

цензури, об-
ипуск газет,
порушників
порядку, які
дані місцеві
і їх прохання
місцевості,
надзвичайний
хунок;

на виготовлення
інформації, що мо-
зувати обста-
прави ко-
закон.

У разі введен-
ня надзвичай-
ного стану з
4 цього Закону
статтю 22 За-
кони вживається та-
ко:

не виселення
небезпечних
з обов'яз-

ковим наданням їм стаціо-
нарних або тимчасових жи-
лищ приміщень;

2) тимчасова заборона бу-
дівництва нових, розширен-
ня діючих підприємств та ін-
ших об'єктів;

3) встановлення карантин-
на проведення інших обо-
в'язкових санітарно-протипе-
демичних заходів;

4) запровадження особли-
вого порядку розподілення
продуктів харчування і пре-
дметів першої необхідності;

5) мобілізація ресурсів
державних підприємств, ус-
танов, організацій, зміна ре-
жиму їх роботи, переорієн-
тація на виробництво необ-
хідної в умовах надзвичай-
ного стану продукції, інші
зміни виробничої діяльності,
що необхідні для проведення
аварійно-рятівальних і
відновлювальних робіт;

6) використання ресурсів
підприємств, установ і ор-
ганізацій, незалежно від форм
власності, для відведення не-
безпеки і ліквідації наслід-
ків надзвичайних обставин;

7) усування від роботи на
період надзвичайного стану
керівників державних ус-
танов, підприємств і організа-
цій, від діяльності яких за-
лежить нормалізація обста-
новки в районі надзвичайно-
го стану, у зв'язку з ненале-
жним виконанням ними своїх
обов'язків, призначення ін-
ших осіб тимчасово викону-
ючими обов'язки зазначених
керівників.

У виключних випадках, по-
даних з необхідності розпо-
ведення невідкладних аварій-
но-рятівальних робіт, до-
пускається залучення пра-
цездатного населення і тран-
зитних засобів громадян для
виконання зазначених робіт
при умові обов'язкового
забезпечення безпеки праці.
Забороняється залучення
неповнолітніх, а також ва-
гитих жінок до робіт, які
можуть негативно вплинути
на стан їх здоров'я.

Стаття 25. Всі державні
органи, органи місцевого те-
риторіального самоврядуван-
ня, підприємства, установи,
громадські об'єднання і ор-
ганізації, а також громадяни
на території, де введено над-
звичайний стан, зобов'язані
сприяти органам, які здійс-
нюють управління на цій те-
риторії, та виконувати їх рі-
шення.

Стаття 26. Для забезпе-
чення громадського поряд-
ку, охорони життя, здоро-
в'я, прав, свобод і законних
інтересів громадян в умовах
надзвичайного стану можуть
використовуватися сили і за-
соб органів Міністерства вну-
трішніх справ, Національної
гвардії України, Служби
безпеки України відповідно
до законодавства.

У виняткових випадках,
при запровадженні надзвичай-
ного стану з підстав, за-
значених у пункті 1 статті 4
цього Закону, коли стійкіше
ліх, епідемія, епізоотія, авіа-
ція катастрофа ставлять
під загрозу життя і здоров'я
населення і потребують тер-
мінового проведення великих

обсягів аварійно-рятівальних
відновлювальних робіт.
Президент України може за-
лучати до виконання цих ро-
біт військові частини Зброй-
них Сил України.

Стаття 27. Списки особо-
вого складу військових під-
розділів і формувань, а та-
кож громадян, які брали без-
посередню участь в усуненні
обставин, що викликали ве-
дення надзвичайного стану,
зберігаються в архівах від-
повідних міністерств і від-
омств з наступною переда-
чу їх до державного архі-
ву України.

Розділ 5.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ РЕЖИМУ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ

Стаття 28. Порухнення ре-
жиму надзвичайного стану
тягне відповідальність, вста-
новлену цим Законом, інши-
ми законодавчими актами
України.

Стаття 29. Порухнення
особою правил комедант-
ської години тягне затри-
мання до закінчення комен-
дантської години. Затримані
за порушення правил комен-
дантської години підлягають
особистому огляду і огляду
їх речей, про що складається
протокол.

Стаття 30. Порухнення
особою вимог режиму над-
звичайного стану, за винят-
ком правил комедантської
години, тягне за собою ад-
міністративне стягнення у
виділі штрафів в розмірі до
п'яти рівнів мінімальної за-
робітної плати в Україні або
адміністративний арешт на
строк до п'яти днів, якщо
ці порушення не тягнуть
за собою кримінальної
відповідальності.

Стаття 31. Злісне або не-
одноразове порушення вста-
новлених вимог режиму над-
звичайного стану, винесення
діл, що провадяться пору-
шення правопорядку або
розпалюють національну во-
роженку, активне перешко-
дження здійсненню громадян-
ства здійсненню громадян-
ства і службовими особами
їх законних прав та обов'яз-
ків, неоплата законному
розпорядженню або вимоги
співробітника органів вну-
трішніх справ, служби бе-
зпекі України, Національної
гвардії України чи інших
органів, які виконують обов'яз-
ки по охороні громадського
порядку, а також порушення
прав адміністративного на-
гляду, винесене у місцевості,
де введено надзвичайний
стан, тягнуть накладення
штрафу в розмірі від трьох
до семи рівнів мінімальної
заробітної плати в Україні
або адміністративний арешт
на строк до тридцяти днів,
якщо ці порушення не тягнуть
за собою кримінальної від-
повідальності.

Ті ж самі діл, винесені служ-
бовою особою, тягнуть за
собою накладення штрафу в
розмірі від п'яти до десяти
рівнів мінімальної заробі-
тної плати в Україні або ад-
міністративний арешт до три-
дцяти днів.

Розділ 6. ГАРАНТІЇ ПРАВ ГРОМАДЯН І ЮРИДИЧНИХ ОСІБ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ

Стаття 32. Протоколи про
порушення режиму надзвичай-
ного стану складаються
уповноваженою на те служ-
бовою особою.

Стаття 33. Справи про
порушення правопорядку
розглядаються протя-
гом трьох діб одноособово
суддею районного (міського)
суду у порядку, встановле-
ному Кодексом України про
адміністративні правопору-
шення.

Особи, які винесли адмі-
ністративне правопорушення,
можуть бути затримані до
розгляду справи в суді.
Скасування надзвичайно-
го стану тягне за собою при-
пинення продовження в спра-
вах про порушення режиму
надзвичайного стану і негай-
не звільнення осіб, щодо яких
застосовано стягнення у ви-
гляді адміністративного ареш-
ту.

Стаття 34. Органи влади,
що діють на території, де
введено надзвичайний стан,
в разі затримання іноземних
громадян за порушення ре-
жиму надзвичайного стану
зобов'язані повідомити про
затримання Міністерство за-
кордонних справ України.

Стаття 35. Вирок, що пе-
редбачає смертну кару, до
виконання не приводиться
протягом всього часу дії
надзвичайного стану і трид-
цяти діб після його припи-
нення чи скасування.

Стаття 36. Перевищення
особами, залученими до під-
тримання режиму надзвичай-
ного стану, своїх повно-
вань, а так само неправо-
мірно застосування сили осо-
бам, які виконують обо-
в'язки по охороні громадсь-
кого порядку, тягне відпові-
дальність згідно з чинним за-
конодавством.

Стаття 37. Правосуддя на
території, де введено над-
звичайний стан, здійснюється
тільки судом. На цій терито-
рії діють всі суди, утворені
відповідно до Конституції У-
країни. Утворення будь-яких
інших судових або позасудо-
вих органів забороняється.

Судочинство в судах ве-
деться відповідно до чинних
в Україні на момент введен-
ня надзвичайного стану за-
конів. Введення будь-яких
скорочень чи приспорожень
форм судочинства заборона-
ється.

Стаття 38. Особам, пере-
веденим у відповідності до
статтю 24 Закону на робо-
ту, не обумовлену трудовим
договором, а також залуче-
ним для робіт по ліквідації
наслідків надзвичайних об-
ставин, гарантується оплата
праці відповідно до чинного
законодавства, але не менше
заробітної плати за ос-
новним місцем роботи.

Стаття 39. Особам, які
постраждали від надзвичай-
них обставин або у зв'язку з
проведенням робіт щодо їх
ліквідації, ліквідації
їх наслідків, відповідні дер-
жавні органи надають жит-
лові приміщення, відшкодо-
вують заповідні матеріальні
збитки, сприяють у праце-
власну діяльність та подають
іншу необхідну допомогу за
умов і в порядку, встановле-
ному Кабінетом Міністрів
України.

Юридичні особи, майно і
ресурси яких використовували-
ся для відвернення або
ліквідації наслідків обставин,
що стали причиною введення
надзвичайного стану, мають
право на відшкодування зав-
даних збитків у порядку
і розмірах, встановлених Ка-
бінетом Міністрів України.

Стаття 40. Введення над-

звичайного стану не може бу-
ти підставою для засто-
сування торгів, жорстокого чи
примножуючого людську гід-
ність поводження або пока-
рання, для будь-якого обме-
ження права на життя, на
свободу думки, совісті, релі-
гії в розумінні цих прав і
свобод, прийнятому в Між-
народному Пакті про гро-
мадські і політичні права і
законів України, якщо вони
не суперечать їм.

Неприпустимим є засто-
сування зворотньої сили кримі-
нального закону, що вста-
новлює карністі ділянки або
поширює покарання.

Стаття 41. Передбачені цим
Законом обмеження консти-
туційних прав і свобод гро-
мдян, а також прав юриди-
чних осіб, які можуть бути
застосовані за умов надзвичай-
ного стану, є вичерпні і
розширеному тлумаченню не
підлягають. Введення інших
обмежень забороняється.

Розділ 7.

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 42. Верховна Ра-
да України протягом всього
часу дії надзвичайного стану
здійснює контроль за
дотриманням цього Закону і
проводить періодичні депута-
тські інспекційні перевірки
територій, де введено над-
звичайний стан. Всі посадо-
ві особи зобов'язані сприяти
представникам Верховної
Ради України в здійсненні
перевірок і надавати вичерп-
ну інформацію з питань, що
відносяться до їх діяльності
в умовах надзвичайного ста-
ну.

Права народного депутата
України обмежено не під-
лягають.

Стаття 43. На період дії
надзвичайного стану продов-
жується строк повноважень,
у разі його закінчення, пред-
ставницьких органів місце-
вого і регіонального само-
врядування. Верховної Ра-
ди Республіки Крим, Вер-
ховної Ради України, Кон-
ституційного Суду України.

В умовах дії надзвичайно-
го стану на території У-
країни чи окремих її місцевос-
тей не дозволяється зміна
Конституції України і Кон-
ституції Республіки Крим, ви-
борчих законів України і
Республіки Крим, не прова-
диться вибори вищих орга-
нів законодавчої влади У-
країни та Республіки Крим,
референдуми України та Рес-
публіки Крим, а також само-
вибори представницьких ор-
ганів місцевого та регіона-
льного самоврядування і міс-
цеві референдуми на терито-
риях, де введено надзвичай-
ний стан.

Стаття 44. При введенні
надзвичайного стану Вер-
ховна Рада України або Пре-
зидент України у відповідно-
сті з Міжнародним Пактом
про громадські і політичні
права не пізніше трьох діб
з дня його введення повідо-
мляють Генерального секре-
таря ООН про обмеження
прав і свобод громадян, що
складають відхилення від зобов'язань за згаданим Між-
народним Пактом, та про ме-
жу цих відхилень і причини
прийняття такого рішення.

В повідомленні зазначається
також орієнтована дата при-
пинення дії вказаних відхи-
лень від зобов'язань, перед-
бачених Міжнародним Пак-
том про громадські і політи-
чні права.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
26 червня 1992 року

Barcelona '92
OLYMPIC
GAMES

ТАБЛО ІГОР

Стрибки у воду. 3-метровий
трамплін. Жінки. 1. Гао Мін
(КНР). 2. І. Лашко (ОК, Росія).
Важка атлетика. До 100 кг.
1. В. Трегубов (ОК, Росія). 2.
Т. Таймазов (ОК, Україна, Хме-
льницький). До 110 кг. Р. Вел-
лер (Німеччина).
Акаде. Жінки. До 48 кг. С.
Новак (Франція).
Стрибки з трампліна. Траншей-
ний сленд П. Корчак (ЧСФР).
Велоспорт (шосе). Групова
гонка. Чоловіки. Ф. Касартеїл
(Італія).

Стрибки з лука. Чоловіки.
С. Флорес (Франція).

Настільний теніс. Пара. Жін-
ки. Китай.

Настільний спорт. «Європа-
Ланд» Андерсен (Норвегія). 470.
Чоловіки. Х. Калафат. Ф. Сан-
чес (Іспанія). Жінки. Т. Сабель.
П. Гурра (Іспанія). «Летючий
голандець». Л. Доросте. Л. Ман-
ріне (Іспанія).

Легка атлетика. Жінки. Диск.
М. Мартен (Група). 800 м. 1. Е.
ван Ланген (Нідерланди). 4.
І. Свесева (ОК, Україна, Жито-
мир). Ходьба. 10 км. Чен Юлінг
(КНР). 20 км. В. Горюна
(ОК, Росія). Чоловіки. 110 м. з
бар'єрами. М. Макоу (Намал).
Потрійний стрибок. М. Коул
(США). 4000 м. С. Схак (Ма-
ровію). 100 м. Л. Крісті (Вели-
кобританія).

Міній спорт. Визнач. Коман-
ди змагання. Німеччина.

Футбол

Роман ПОКОРА:

«ВОЛИНЬ»

ЩЕ СКАЖЕ

СВОЄ СЛОВО...

Зовсім недавно людську «Во-
линь» очолює новий старший
тренер Роман Покора, який до
останнього часу працював у
лієвських «Карпатах». Він
розповідає про те, як волинь-
ський клуб отримав друге
національне чемпіонство:

— Проводили щодня по 10
тренування на спортивній ба-
зі в селі Деметрів. Зіграли ні-
лієвських контрольних матчів в Іа-
но-Франкську та Калущі, а
ще провели кілька командних
«Фітнес», з якими працює
нієвський нієвський динамівець
Віктор Матвішук. Ми грали
— 3:1. Тепер про кадрові змі-
ни. Причому, що «Волинь» са-
мостійською лієвською і подана
до лієвських «Карпат» Ігор
Плотко та Дмитро Полівець.
До нас вернувся Володимир
Марчук та підзахисник Олег
Синицький. Після армійської
служби повернувся Володи-
мир Гашин (думав, що
повернувся). На жаль, тра-
уваний Петро Білоног, Володи-
мир Мозолон, Любомир Во-
чук, Анатолій Полічук. Та лі-
карі казали, що ці хлопці неза-
баром одужають і виступити
будуть необхідну спортивну
форму.

Звичайно, проблема маємо
достатньо. Вити не можемо
що от прийшов новий тре-
нер і критичне все, що потра-
пило на нього, так і так.
З перших тренувань відчу-
ваємо, що футболісти «Волині»
підготувалися до гри фізично,
і тактично, і технічно.
Хоч, повторюю, проблеми існу-
ють. Але ми вирішили пи-
тання з формою, подати про
гуртотомом, краще підготува-
ти стадіон до нового сезону.

До нас про все це говори-
лося під час останньої і не-
приятної області, де нам
обіцяли вілліну підтримку; як
матеріально, так і морально. Га-
даю, що «Волинь» поки що не
сказала свого головного сло-
ва і поставила перед собою
в новому чемпіонаті України.

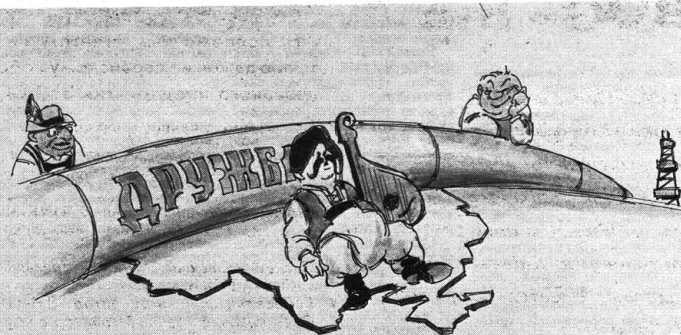
Богдан БЕРЕКТА,
власний кореспондент
«Голосу України».
Львів.

«ДРУЖБА» ПРИНОСИТЬ ПРИБУТОК, АЛЕ НЕ НАМ

За дорученням першого заступника Головної Верховної Ради України В. Дурдинця Міністерство фінансів України разом з Міністерством статистики, Міністерством внутрішніх справ та деякими іншими державними відомствами комплексно перевірили фінансово-господарську діяльність підприємства магістральних нафтопроводів «Дружба» (Львів).

Перевірка виявила великі недоліки, внаслідок яких завдано шкоди економічними інтересам України. Крапки над «і» в цій справі поставлять органи правосуддя. Ми ж пропонуємо коментар журналіста та інтерв'ю з головним інженером Львівського підприємства магістральних нафтопроводів.

Телефонограма сильніша за Закон?

Докладаючи великих зусиль, щоб перевезти бочки, зброю, іншу всяку всячину, яку після корабельної аварії море викинуло на берег безлюдного острова, герої роману Данила Дефо Робінзон Кроуфорд не нахилився за грошинами. Непоробний мотлох.

За відсутності товарно-грошових відносин на безлюдному острові гроші й справді втратили свою цінність. Та що там гроші: золото, універсальна світова валюта. — Й воно для Робінзона було лише шматочком блискучого металу: ні з ким було торгувати.

Наша ж молода країна розташована не на безлюдному острові, а на заселеному континенті, де існують як товарно-грошові відносини, так і валютні, карбованцеві та купонні простори. Одне слово, без грошей нам не обійтись, і щоб відслідкувати новосілля набуває на увазі створити державу, треба спочатку збудувати дім, тобто заснувати певні атрибути цієї державності. Одним з них — міцна власна грошово-фінансова система: бездефіцитний бюджет, валютне забезпечення, золотий запас тощо. Тим в умовах становлення держави кожна копійка має бути на обліку, кожне дріверло попощення державного бюджету — під контролем уряду.

Сьогодні наші парламенти і уряд у відповідних потугах намагаються хоч якийсь прикрити збільше суспільство і кожену дріверло коварною бюрократії. А донні високі урядовці та парламентарії ламають голови, зводячи бже видирот бодя якийсь сотні тисяч карбованців з грошових просторів вимонавці-стрілочники» мільйони карбованців спонійнісно осядають в інших країнах СНД. Хоча по праву мали б закріпити бюджет України.

Скажіть, скільки вже у нас було розмов (і навіть підрахували) про те, що дадуть Україні її нафто- і газопроводи, які пролягають її територією? Від цифр (звичайно ж, у доларах США) аж дух пере-

Факт і коментар

хопило. Оце будемо багаті! Оце заживемо! А насправді? А насправді навіть втрачаємо. Взяти хоча б відомий, осяваний у піснях і поезіях нафтоприв «Дружба». Те, що створюється на підприємстві магістральних нафтопроводів «Дружба» (Львів), здає прямої економічної шкоди Україні.

У 1991 році було проведено розподіл системи кошичного Львівського виробничого об'єднання магістральних нафтопроводів «Дружба». Основні його фонди загальною вартістю 1148,4 мільйона карбованців розподілено за територіальними принципами. З них у власності Росії залишено на 588 мільйонів (51,2 відсотка), Білорусі — 339 (29,5 відсотка), Україні (144 12,5 відсотка), Литві — 39 (3,4 відсотка), Латвії — 37 мільйонів карбованців (3,3 відсотка).

Згідно з наказом Фонду державного майна це в лютому цього року керівництво Львівського підприємства мало відкрити свій рахунок і не користуватися рахунком кошичного виробничого об'єднання, однак до 26 березня всі розрахункові операції здійснювалися з поточного рахунку об'єднання. Завдяки такому нехотуванню на утримання структурних підрозділів, розташованих на території Білорусі і Росії, залою перераховано 13 мільйонів карбованців.

Фінансуючи своїх колег з інших держав СНД, Львівське виробниче об'єднання не брало відповідної плати і за транспортування нафти. Так, за минулий рік і перший квартал цього року на виконання прямих угод Головнонафти Росії із зарубіжними фірмами територію України безплатно перекачано близько 8 мільйонів тонн нафти. Тільки за її зберігання і транспортування львів'яни мали одержати 18 мільйонів карбованців. Мали, але не могли «соромитися» вимагати своє законне.

За станом на 1 квітня у системі нафтопроводу «Дружба» зберігалось близько 1,3 мільйонів тонн нафти 42-х виробничих об'єднань, асоціацій, малих і спільних підприємств, розташованих за межами України. Вони мали заплатити львів'янам за «любізність» 3,5 мільйона карбованців. Одне тільки моськовське мале підприємство «Кріна» заборгувало 6 мільйонів. Здається, воно так і не збирається платити. Безплатно територію України перегаляють на Захід нафту об'єднання «Ургутнафтогаз», «Юган-Синафтогаз», «Башкирнефтогаз» та інші. Одне слово, трубою користуються всі, кому не лінь.

У разі виникнення керівництво об'єднання за відсутності реальних ресурсів за рахунок мажоритарного нафтопроводу нафти перегаляло в зарубіжних партнерах. Як правило, ці ресурси не відновлювалися.

Та годі, мабуть, наводити цифри і факти. Іх безліч. Усі вони вкрайно й жорсткі.

Зізнаюся чесно: яким не відповідні документи, з якими вдалось ознайомитись, я б нізащо не повірив, що подібне відбувається на Львівщині — у краї, де, як на мене, ідея національної самосвідомості, української державності заповнила всіх і кожного. Чим же керувалося керівництвом Львівського підприємства, розбазарюючи скрабінцю підприємства, могутність молодого держави? Невже тільки своїми особистими інтересами, невже воно думало тільки про свій персональний острівцє благополуччя? Відповідь на це питання мають дати компетентні органи...

Чи не образливо за державу: уряд шукає копійки, щоб хоч якийсь компенсувати підвищення цін на молоко і хліб пенсіонерам та зубожильним верствам населення. А в цей час достигає мільйонів карбованців тетуть мимодержавної скрабінці за кордон. Парламент і уряд б'ються над тим, що потрібно зробити, щоб краще жили, а хитрий «стрілочник» по телефонограмі знай собі відкриває заслінку труби... Невже у нас телевізореграма з-за кордону сильніша за закон? Якщо так, то що ж ми за народ такий?

Леонід БРОВЧЕНКО,
завідуючий відділом економіки
«Голосу України».

Точка зору... А ТЮТЮНЕЦЬ — У КОЖНОГО СВІЙ

Кореспондент «Голосу України» зустрівся з головним інженером Львівського підприємства магістральних нафтопроводів Володимиром ВАСИЛЮКОМ і попросив відповісти на кілька запитань, пов'язаних з матеріалами фінансової перевірки.

— Зверніть увагу, — найперше сказав Володимир Михайлович, — у назві документа Мініфін України на ім'я першого заступника Голови Верховної Ради стоїть нічність наше підприємство, а фактично йдеться про кошичний об'єднання. Тому, скажімо, зараз мені як директору теперішнього — відповідати за дії кошичного об'єднання — це все одно, що, наприклад, Прем'єр-міністрові чи Президентові України відповідати за всі несправедливі дії і незлічені борги кошичного Союзу. На Львівському підприємстві я працюю з кінця минулого року, а директор Любомир Буняк — з лютого нинішнього го...

— Даруйте, Володимир Михайлович, але тут сказано, що саме керівники

підприємства, а не об'єднання, мали відкрити свій поточний рахунок та цього не зробили, тривалий час розрахункові операції здійснювали з поточного рахунку об'єднання, через що утратили чимало мільйонів.

— Керівників названо двоє — панів Пейгановича і Буняка. Але ж Буняк, я про це говорив, прийшов на посаду директора лише в лютому цього року і саме він невдовзі й відкрив рахунок. А Пейганович тепер далеко, в сусідній державі. А саме йому варто адресувати було б запитання.

— Володимир Михайлович, читайте далі. «Значні суми державних коштів (2550 тис. крб.) у минулому році об'єднання спрямувало в депозит банку та в позички кооперативам, малим підприємствам, асоціаціям. Ці кошти не відновлювали і не передали за призначенням».

— Я особисто не мав права підпису в банку, а Буняк тоді ще не було. Якщо такі «операції» мали місце, то за них мають відповідати директор кошичного об'єднання О. Пейганович, його заступник Г. Русаків, головний бухгалтер.

— А що ви, Володимир Михайлович, скажете на таке? «В об'єднанні труба порнувалася, встановлений порядок обліку нафти. Надходження, відвантаження і реалізація її визначалися розрахунковим способом... З цієї причини за 1990 рік було знятио прибуток на 64,9 млн. крб. і за 1991 рік — на 70,2 млн. крб. Внаслідок зняття прибутку... об'єднання не сплатило 47,3 млн. крб. належних бюджету платежів».

— У кошичний абсурдний системі складалася й система нафтопроводів «Дружба»,

як і держава, «єдина і неділяма». Світло могло світити лише з Москви. Представники Росії з представниками Чехо-Словацькими й Угорщинами замірили, скільки нафти надійшло за кордон, а потім ці дані йшли, так би мовити, у зворотному порядку. Москва, здається, й нині намагається заміряти. Але досить. Як кажуть кошичні наші компаньйони, «дружба дружбой, а табачок врозь».

Тютюнець кожен має палити свій, бо зі спільного кошика одному дістається майже все, а іншому — лише запах. Нині ми робимо інтензивну роботу в резервуарах, уклали договори з фірмами Росії, і вони нам платять, одержують перші валютні надходження...

Розмова з паном Васильюком тривала ще довго. Дішов я думки: в даному разі запитання мав би ставити не журналіст, а прокурор. І не керівників підприємства, а керівників об'єднання. Воно, за умов тако організованого «інтер'ю», могло б розповісти багато цікавого...

Сергій МЕЛЬНИЧУК,
власний кореспондент
«Голосу України».

Репліка

Грошики нарізно

Наше підприємство свою продукцію повністю експортує. Щодоби ми відвантажуємо 10—14 тонн руди у залізничних составах. І підвищення тарифів, а воно зросло проти минулого року у 78 разів, відчутно позначається на нашому фінансовому становищі. Наприклад, вартість тонни руди, видобутої на глибині 1000 метрів — 310 карбованців. А щоб доставити цю тонну до Ужгорода, маємо сплатити 333 карбованці. Якщо ми, скажімо, видобуємо десять тисяч тонн, вартість яких 3 мільйони 100 тисяч карбованців, то перевезення їх до кордону обходиться у 3,5 мільйона карбованців на день.

А залізниця, між тим, тех занадто величезних збитків, хоча, здавалось б, має одержувати прибуток від таких тарифів. У чому ж річ?

За багаторічного напрацювання методологією в МПС колишнього Союзу справа стоїть як так (і це приймається в усіх країнах): всі гроші з усіх залізниць стікаються до одного банку. А звідти (за роками виробленої коефіцієнтом) йде ділба: Кемеровське відділення залізниць — 0,13, Львівське — 0,12, тощо. Але ціни на залізницях різні, а на Україні надорожжя. Тобто навіть гроші (3,5 мільйона карбованців) йдуть до Москви, а в Москву — нашим залізницям, незважаючи на те, що ми ними маємо власне Міністерство транспорту. Воно, отже, теж задовольняється коефіцієнтом...

Проте, якщо задуматися, то при різниці цін в Україні й у Росії ми практично нічого не одержуємо. Крім того, що одна подорожниця: для того, щоб товар відправити за кордон, ми за місяць з'являємо вагон до свого відділення. Відділення — до Москви. Москва дає запит до Чехо-Словацької. Партнери дають «добро». Москва теж, але ми одержуємо тільки урізаний варіант від заваж. Просимо 100 вагонів на день — одержуємо 60. Чому? Тому, що Москва ставить зв'язки своїх вантажів, а наші вантажі. А де центр діє координувати рух вантажів нашими залізницями.

Наші посередники скваряться, що не можуть відправити вантаж. І зарубіжні покупці обурюються: чому не виконете контракт? Ми вприводуємося: залізниця не приймє. Російські господарі свої вантажі відправляють за договорами України, а наші стоять. А ми ще й штраф сплачуємо... за простій вагонів.

Володимир ЧОРНОКУР,
директор рудоуправління,
народний депутат
України Ріг.

Реклама

Організація реалізує електричні пилушні машини «Ятрань» з русско-українським і латинським шрифтами.

Контактний телефон:
245-36-79 з 10 до 17,
кроме выходних дней,
246-63-05 до 22 часов.

«COLUMBUS» inc

Один із лідерів у галузі постачання автомобілів американського виробництва усіх типів. Наші контакти з виробниками — гарантія того, що ваші потреби будуть задоволені у найкоротші строки.

Запрошуємо відвідати салон-виставку «Колумбус», де представлені автомобілі відомих фірм «Кадилак», «Шевроле», «Б'юїк» та інші.

Адреса салону: м. Київ, вул. Андрия Малишка, 1, готель «Братів слава» (ліве крило).

Телефон: 552-33-00, факс: 559-60-33.

УВАЖАЕМЫЕ ГОСПОДА!

Совместное предприятие «Краян-Интернешнл», являясь полномочным агентом на территории стран СНГ по продаже и сервисному обслуживанию продукции Словацкого предприятия ЗТС ОП, предлагает:

Наименование продукции Цена базовой машины

1. Погрузчик универсальный UNC-060 с комплектом сменного оборудования 16500 долларов США
2. Погрузчик универсальный UNK-320 с комплектом сменного оборудования 39600 долларов США
3. Лесной колесный тягач (погрузчик) LKT-81 TURBO 41000 долларов США
4. Гидравлический экскаватор ДН-112 29900 долларов США
5. Сельскохозяйственный трактор с комплектом сменного оборудования MT8-046 7500 долларов США
6. Линия по производству кирпича РТЛ-290 (производительность 800—1500 штук в час) 8900 долларов США
7. Бетономешалка АМ-169/369, объем 6 м³ куб, на шасси Татра-815 49500 долларов США

Цены принимаются на условиях склада завода ЗТС ОП, Словакия. СП «Краян Интернешнл» обеспечивает необходимым количеством запасных частей и комплектующих.

Проспекты с характеристиками вышеуказанных машин и оборудования — прилагаются.

Будем рады сотрудничать с вами!

Наши реквизиты: адрес — Украина, 270017, г. Одесса, ул. Авиационная, 18. Телекс: 232214 КРАН, телефон: (0482) 60-29-57, телефакс — (0482) 61-91-06.

С уважением, СП «Краян-Интернешнл».

Посредник

Редакция газеты «Посредник» и фирма «Арт Эк» починають роботу по виданню першого випуску довідників «Деловой мир Украины» і «Деловой мир Києва» й запрошують розмістити рекламу й інформацію на сторінках видань.

Випуск планується на IV квартал 1992 р., обсяг 300 — 500 стор., формат А-4, тираж — 100 тис. прим., папір журнальний, ілюстрації та реклама кольорові.

Плановані розділи довідників:

1. Офіційна частина.
  2. Інформаційно-рекламна частина (по видах діяльності й галузях).
  3. Експрес-інформація.
- Для розміщення реклами й інформації на сторінках довідників необхідно надіслати на адресу редакції газети «Посредник» заявку з доданням рекламного тексту, фотографій, слайдів тощо, а також копію платіжного доручення з оплатою згідно з вибраною площею й кольоровістю.

ВАРТІСТЬ РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ (тис. грн.)

Обсяг замовл. (в мм)	В одному довіднику		У двох довідниках (знижка 25%)	
	чорно-біла	кольорова	чорно-біла	кольорова
1 полоса (210×297)	12+28%	25+28%	18+28%	35+28%
1/2 полоси	7+28%	15+28%	11+28%	20+28%
1/4 полоси	4+28%	8+28%	6+28%	12+28%
1/8 полоси	2+28%	—	3+28%	—

Текстова інформація (до 6 рядків) — 400 грн. + 28% ПДВ. Оплату просимо здійснювати на р/р фірми «Арт Эк» 700161220/468817 в ОПЕРУ Національного банку України, МФО 3000001 з поміткою «Довідник». Довідники буде розіслано безкоштовно усім рекламодателям.

252029, Київ, Музейний пров., 12, к.214.
Тел. у Києві: 293-59-12, 293-35-44, 544-04-69; факс 228-40-12, Алупт — 3-00-83, Львів — 52-47-49, Мухачевому — 4-71-05, Миколаєві — 37-79-78, Одесі — 65-11-31, Хмельницькому — 3-70-52.

«КОНЦЕРНУ «АРАБАТ» для роботи на контрактній основі потребують:

- спеціаліст по зовнішнім економічним зв'язям,
- директор торгово-комерційного підприємства «ОБІНІС»,
- директор незалежної телекомпанії «АРАБАТ-ТВ»,
- журналісти й спеціалісти в області типографського обладнання.

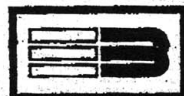
Високою ЗАРАБОТНУ ПЛАТУ І ЖИЛЬЕ ГАРАНТУЄМО.

ЗА СПРАВКАМИ ОБРАЩАТИСЯ ПО АДРЕСУ: ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ, Г. ГЕНИЧЕСК, УЛ. ВОЛОДАРСЬКОГО, 9, КОНЦЕРН «АРАБАТ». ТЕЛ. 2-56-92.

«Сервісінструмент» пропонує широкий вибір діагностичної апаратури фірми «Іскра» (Японія), ультразвукові прилади «Алока», ендоскопи фірми «Олімпус», електроенцефалографи «Нішон Ікоден», кардіотокографи «Тойоцу».

Продаємо за БКВ та карбованці, забезпечуємо сервісне обслуговування й гарантійний і післягарантійний періоди, здійснюємо експрес-поставки закупленого обладнання.

«Сервісінструмент» організовує навчання лікарів у Москві і за кордоном з виділеною міжнародною сертифікату. Контактні телефони: м. Москва — 252-01-16, філіал в Україні: м. Суми, вул. Фрунзе, тел. 22-45-93.

ECONOMBANK

повідомляє:

28 серпня 1992 р. в м. Рівне відбудуться збори акціонерів Економбанку.

Порядок денний:

1. Підсумки продажу акцій.
2. Різне.

За довідками звертатися за телефоном

6-55-37.

Адреса: м. Рівне, вул. Драгоманова, 32

Московская академия астрологов

объявляет набор на зочное отделение. Прием без экзаменов: обучение платное и составляет за 1-й семестр 380 руб. или куп. Учебные материалы, составленные на основе курса, прочитанного ректором АКАДЕМИИ МИХАИЛОМ ЛЕВИНЫМ, проректорами: Виталием Вайсбергом и Феликсом Величко, а также контрольные работы высылаются по почте. Вы сможете стать астрологом, не выходя из квартиры. Подробные об условиях приема и обучения вы можете узнать, если напишите по адресу: 125008, Москва, Звонкая Академия, «Звонкая» Пожалуйста, вложите оплаченный конверт со своим адресом. Телефон для справок: [044] 469-95-92 г. Киев.

